

HAFTAYA BAKIŞ

Yurt içi piyasalar haftayı darbe girişiminin ardından sert dalgalanmayla tamamladı.

Geçtiğimiz Cuma gecesi gerçekleşen darbe girişimi sonrasında yurt içi piyasalarda sert dalgalanmalar gözlemlendi. TCMB hafta sonu piyasadaki etkin işleyişin sürmesini sağlamak amacıyla bir dizi önlem açıkladı. Ek önlemler bankalara sınırsız likidite imkânı tanınması ve gün içi likidite imkânı komisyon oranının sıfır olması gibi uygulamaları kapsıyor. Ayrıca, Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in bankalar ve yabancı yatırımcılarla yaptığı görüşmede ülkedeki siyasi istikrarın tekrar sağlandığını ifade etmesi 3,05'e kadar yükselen USD/TRY kurunun açılış saatlerinde 2,92 seviyesine kadar gerilemesini sağladı. Normal koşullar sağlanana kadar piyasada kısa vadede dalgalanmaların sürmesi beklenmekle birlikte, yapılan açıklamalar uzun vadede ekonomide kalıcı bir tahribatın oluşmayacağı yönünde oldu.

Olumlu sanayi üretimi verisi yurt içi piyasaları destekledi.

Bir önceki yılın aynı ayında gerçekleştirilen grevden kaynaklı düşük baz etkisiyle hızla artan motorlu kara taşıtları imalatının etkisiyle Mayıs ayı sanayi üretim endeksi yıllık %5,6 ile beklentilerin oldukça üstünde artış kaydetti. Cari açığın Mayıs ayında gerileme eğilimini sürdürmesi de piyasaları destekleyen bir diğer gelişme oldu. Ayrıca, geçtiğimiz haftalarda İsrail ve Rusya ile normalleşme sürecine girilmesi de piyasadaki ivmelenmeyi desteklemeye devam ediyor. Geçtiğimiz hafta BIST-100 endeksi diğer gelişmekte olan ülke piyasalarından pozitif ayrışırken, Fransa'da gerçekleşen terör saldırısının da etkisiyle haftanın son işlem gününde ivme kaybetti. Böylece BIST-100 endeksi haftalık bazda %6,2 kazançla 82.825 seviyesinden kapandı. Hazine geçtiğimiz hafta gerçekleştirdiği yoğun tahvil ihracı neticesinde toplamda 9,35 milyar TL borçlanarak Temmuz ayı borçlanmasını neredeyse tamamlarken, 2 yıllık gösterge tahvilinin bileşik faizi hisse senedi piyasasına paralel elde ettiği sert yükselişlerin bir kısmını Fransa'daki olaylar nedeniyle risk algısının bozulmasıyla geri verdi.

TCMB Başkanı Murat Çetinkaya'nın hafta içinde Türkiye Bankalar Birliği'nde (TBB) gerçekleştirdiği sunumda çekirdek enflasyon göstergelerindeki iyileşmenin ve cari işlemler dengesindeki olumlu beklentilerin sürdüğüne işaret etmesi bu hafta gerçekleştirilecek para politikası kurulu toplantısında bir faiz indirimine daha gidilebileceğiyle yönünde sinyal olarak algılanmıştı.

Merkezi Yönetim Bütçesi Haziran'da açık verdi.

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan verilere göre Merkezi Yönetim Bütçesi Haziran ayında 7,9 milyar TL açık verdi. Yılın ilk yarısı geride kalırken hedefin %50'sine ulaşamayan vergi gelirlerinde ilk 6 ayda yıllık bazda %11'lik artışın yanında vergi dışı gelirlerdeki %36,6'lık sert yükseliş dikkat çekti. Vergi gelirleri içinde en yüksek paya sahip ÖTV'nin sigara fiyatlarına Temmuz başında yapılan zamla bir miktar yükselmesi beklenirken, yük taşıyan araçlara getirilen ÖTV muafiyetiyle bu etkinin sınırlı olacağı düşünülüyor. Öte yandan, bütçe giderlerinde en yüksek paya sahip cari transferler ve personel giderleri ilk 6 ayda sırasıyla %63 ve %28 arttı. Personel giderlerindeki artışın asgari ücret kaynaklı arttığı, cari transferlerde ise SGK prim ödemelerinin öne çıktığı görüldü ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

HAFTALIK VERİLER

	8.Tem	15.Tem	Değişim		8.Tem	15.Tem	Değişim
BIST-100 Endeksi	78.019	82.825	% 6,2 ▲	EUR/USD	1,1052	1,1034	-% 0,2 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%8,44	%8,60	16 bp ▲	USD/TL	2,8886	3,0188	% 4,5 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%1,37	%1,59	23 bp ▲	EUR/TL	3,1946	3,2260	% 1,0 ▲
EMBI+ (baz puan)	368	350	-18 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.366	1.337	-% 2,1 ▼
EMBI+ Türkiye (baz puan)	287	272	-15 bp ▼	Petrol (USD/varil)	44,7	46,2	% 3,5 ▲

bp: baz puan

HAFTAYA BAKIŞ

Cari açığındaki düşüş trendi sürüyor.

Mayıs ayında cari açık %32,9 daralarak 2,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. 12 aylık kümülatif cari açık da son 6 yılın en düşük seviyesi olan 27,25 milyar dolara geriledi. Yılın ilk 5 aylık döneminde seyahat gelirlerindeki düşüş yıllık bazda %21,2 olurken, cari açığın finansmanında portföy yatırımlarındaki yükselişin önemli rol oynadığı görüldü. Ayrıca, bankaların kredi talebindeki düşüşe bağlı olarak yurt dışından kredi kullanımı geriledi. Turizm gelirlerindeki olumsuz görünüme rağmen dış ticaret açığındaki düşüş neticesinde 2016 yılında olumlu bir seyir izleyen cari açığın önümüzdeki dönemde de bu seyrini sürdürmesini bekliyoruz. Turizmde ise Rusya ile başlatılan normalleşme sürecinin olumlu etkileri hissedilmeye başlansa da bu durumun hizmetler dengesindeki artışa yansımaları için daha zamana ihtiyaç olduğu öngörülüyor. Ayrıca, jeopolitik riskler ve darbe girişiminin turizm sektörü üzerindeki olumsuz etkileri artırması bekleniyor ([Ödemeler Dengesi raporumuz](#)).

Piyasanın yılsonu USD/TRY beklentisi 3,05'e geriledi.

TCMB'nin yayımladığı Beklenti Anketi raporuna göre piyasanın yılsonu TÜFE beklentisinin %7,81'e yükselirken, 12 ay sonra TÜFE'deki düşüş beklentisi devam ediyor. TCMB'nin faiz indirimlerine paralel ağırlıklı ortalama fonlama maliyetindeki düşüş beklentisinin sürdüğü görülüyor. Orta Vadeli Program'daki %4,5'lük büyüme hedefine rağmen, ankete katılan katılımcıların yılsonu büyüme beklentisi %3,67 seviyesinde bulunuyor. USD/TRY'de ise yılsonu beklentisi 3,05'e geriledi ([Beklenti Anketi raporumuz](#)).

ABD'den güçlü veriler...

ABD piyasaları Mayıs ayında zayıf performans gösteren tarım dışı istihdam verisinin Haziran ayında 287.000 kişiyle beklentilerin oldukça üstünden gelmesinin ardından geçtiğimiz hafta olumlu bir seyir izledi. Hafta boyunca Japonya ve İngiltere merkez bankalarından teşvik paketleri beklentisi piyasalarda risk iştahını artırırken, altın önceki haftalardaki yüksek kazançlarını geri vererek haftayı düşüşle kapattı. Fed yetkililerinin ABD ekonomisinin görünümüne ilişkin görüş birliği içinde olduklarını ifade etmeleri ve faiz artırımının zamanlamasına ilişkin tedbirli açıklamalarda bulunmaları, Fed'in 2016 yılında faiz artırımına gideceği beklentilerinin azalmasına neden oldu. Ayrıca, Fed'in yayınladığı Bej Kitap'ta sanayi üretimindeki karışık verilere rağmen işgücü piyasası ve tüketici harcamalarındaki pozitif seyre yer verilmesi, ABD ekonomisine dair olumlu beklentileri güçlendirdi. Bej Kitap'ta fiyatların halen düşük olduğunun belirtilmesi ise %2'lik enflasyon hedefine ulaşmak için biraz daha zamana ihtiyaç olduğunu gösteriyor.

İngiltere Merkez Bankası politika faizinde değişikliğe gitmedi.

23 Haziran'daki Brexit kararı sonrasında İngiltere Merkez Bankası (BoE) Başkanı Mark Carney'in gerekirse ek tedbirler alınabileceğini açıklamasının ardından 13 Temmuz'da ilk kez toplanan para politikası kurulu 25 baz puanı indirim beklentilerinin aksine politika faizinde değişikliğe gitmedi. İngiltere'de politika faizi oranı 2009 yılından bu yana %0,5 seviyesinde bulunuyor. Toplantı sonrasında sterlinde değerlenme görülürken, genişleyici önlemler için 3 hafta sonra gerçekleşecek Ağustos ayı toplantısının bekleneceği ifade edildi.

Öte yandan, hafta içinde İçişleri Bakanı Theresa May İngiltere'nin yeni başbakanı oldu. Brexit kararı sonrasında ayrılma kararının uygulanması için gözler May'in üzerine çevrilirken, yeni hükümetin Brexit kararının uygulanması için çalışmalara başlaması bekleniyor.

HAFTAYA BAKIŞ

İtalyan bankaları Avrupa'nın gündeminde...

İtalya'da toplamda 360 milyar euroyu bulan ve GSYH'nin %20'sine ulaşan batık kredilerin Brexit sonrası oluşan belirsizlik ortamında piyasalarda stresi daha da artırdığı gözlenirken, İtalyan hükümetinin 40 milyar euroluk kurtarma paketi için hazırlık yaptığının ifade edilmesi endişeleri bir miktar hafifletti. Hafta içinde Merkel'in İtalyan bankacılık sorunlarıyla ilgili olumlu değerlendirmelerde bulunması da endişelerin azalmasına neden oldu. Böylece, geçen hafta İngiltere'de politik belirsizliğin ortadan kalkması ve ek teşvik paketi beklentileriyle yükselen küresel piyasalara paralel olarak Avrupa borsaları da yukarı yönlü bir seyir izledi. Öte yandan, Fransa'da gerçekleşen terör saldırısı sonrasında Avrupa borsaları bir miktar geriledi. Bu hafta Brexit sonrasında gerçekleşecek ilk Avrupa Merkez Bankası (ECB) toplantısında ECB'nin parasal genişleme teşviklerine devam etmesi bekleniyor.

Japonya'da senato seçimini Abe'nin koalisyonu kazandı.

Geçtiğimiz hafta başında Japonya'da yapılan senato seçimini mevcut başbakan Abe'nin kazanması sonucu piyasalarda belirsizlik ortadan kalkarken, hükümetin tüketici harcamalarını ve enflasyonu artırmak için piyasaya yeni bir teşvik paketi sunması bekleniyor. Nitekim, Fed'in önceki başkanı Bernanke'nin hafta başında Abe'yle görüşmesinin piyasada "helikopter para" kullanılabileceği algısını yaratması, Asya borsalarının yükselmesine ve yenin dolar karşısında sert bir şekilde değer yitirmesine neden oldu. Yılbaşında %1,7 olarak öngörülen 2016 büyüme tahminini %0,9'a indiren BoJ'un ay sonu yapılacak para politikası toplantısında piyasaya verdiği desteği artırması bekleniyor.

Çin'de büyüme beklentilerin üstünde...

Çin'de geçtiğimiz hafta içinde yayımlanan enflasyon, dış ticaret ve büyüme rakamları yakından takip edildi. Hükümetin %3'lük hedefine rağmen Haziran ayında %1,9 seviyesinde gerçekleşen enflasyon ülkedeki zayıf talebe işaret ederken, dış ticarete ve sabit varlık yatırımlarındaki daralma eğiliminin devam ettiği gözlemlendi. Öte yandan, Çin'de ikinci çeyrekte ekonomik büyümenin %6,5'lik 2016 yılı büyüme hedefinin üzerinde %6,7 olarak gerçekleşmesi piyasalar tarafından olumlu karşılanırken, büyümenin krediler ve tüketim harcamalarındaki artış etkisiyle gerçekleştiği gözlemlendi. Sanayi üretimi ve perakende satışların beklentilerin üstünde seyrettiği Çin'de reel sektörün borç stokunun yüksek seviyesi endişe yaratmaya devam ediyor.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Taksilerde ve şehir içi yolcu taşımacılığı yapan araçlarda ÖTV indirimi...

Geçtiğimiz hafta açıklanan yeni teşvik paketine göre, taksi, dolmuş, minibüs, belediye ve halk otobüsleri ile yük taşımacılığı yapan kamyon ve kamyonetlere 2016 yılsonuna kadar ÖTV'siz yenileme imkânı tanınıyor. Teşvik kapsamında Türkiye genelinde çoğunluğu 1.300-1.600 cc motora sahip yaklaşık 50.000 taksinin yenilenmesi beklenirken, bu durum otomotiv sektörünün 1 milyon araç satışı hedefinin gerçekleşmesine destek olacağı düşünülüyor. Öte yandan, teşvik paketinin ikinci el araç satışlarını baskı altında tutması bekleniyor. Ayrıca, fabrika çıkış fiyatının üzerine ÖTV eklenmesinin ardından hesaplanan %18'lik KDV tutarının da ÖTV teşviki ardından bir miktar azalması bekleniyor.

Sigara fiyatlarına zam...

Ocak ayında yapılan fiyat ayarlamasının ardından geçtiğimiz hafta da sigara fiyatlarına yaklaşık 1TL zam yapıldı. Maliye Bakanlığı'nın vergi oranlarını yukarı yönlü revize etmesi sigara firmalarının fiyatlarını artırmasında etkili oldu. Kurdaki artışın etkilerinin de yansıtılmasıyla birlikte %10,9 artan fiyatların sigaranın TÜFE sepetindeki %4,63'lük ağırlığı dikkate alındığında TÜFE'ye yaklaşık %0,5 oranında yukarı yönlü etki edeceğini hesaplıyoruz.

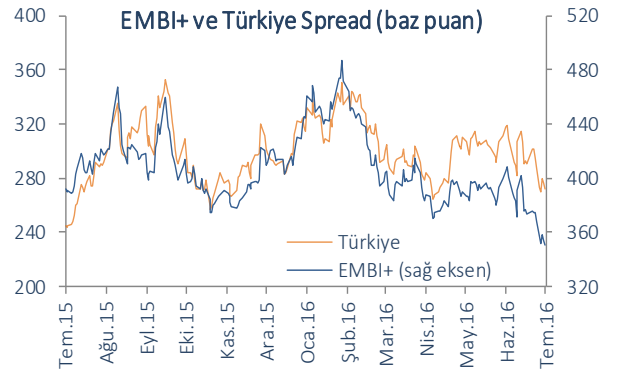
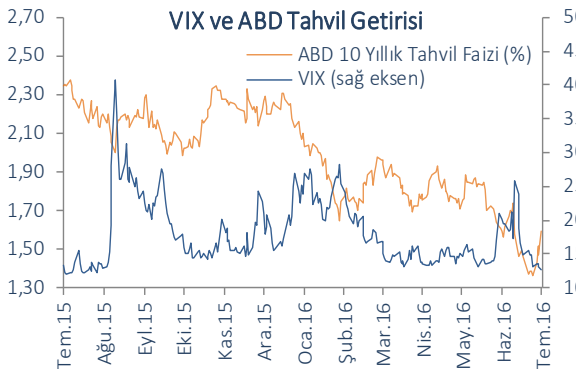
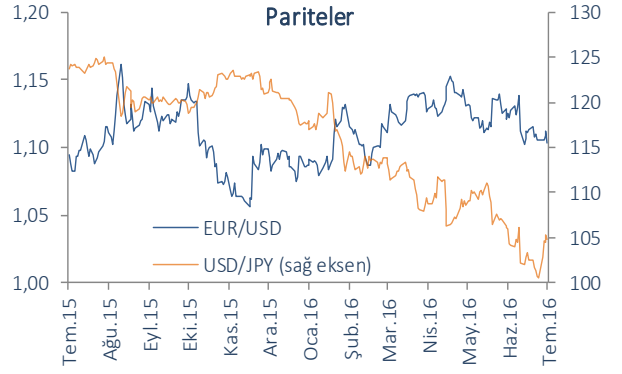
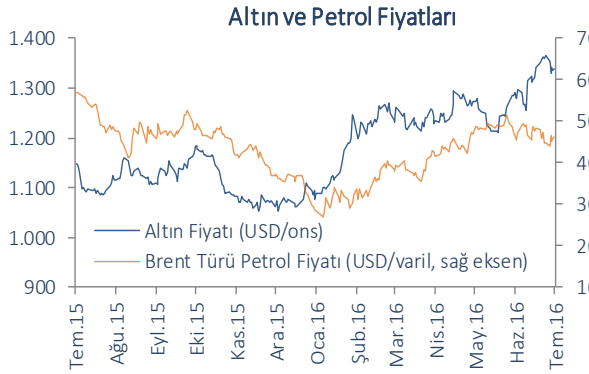
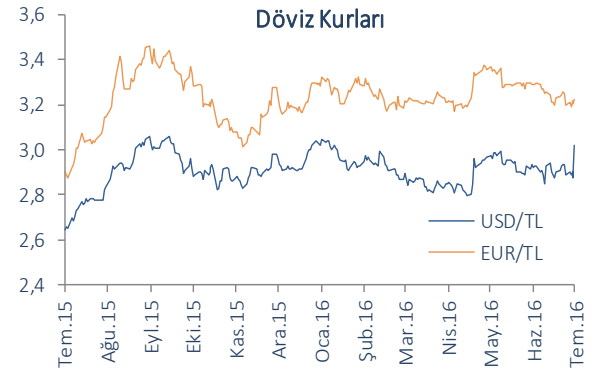
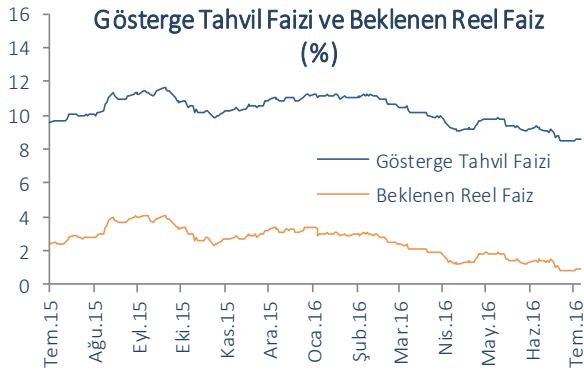
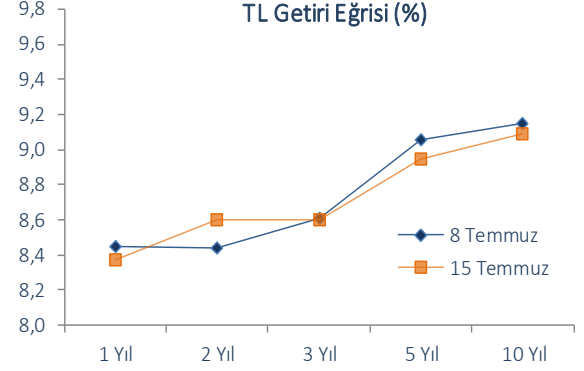
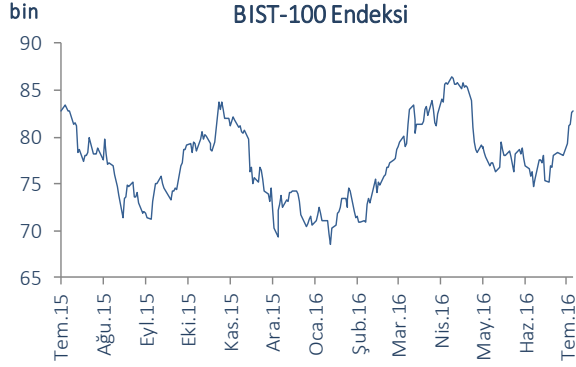
Kentsel dönüşümde gayrimenkul sertifikası dönemi...

Yapılan yeni düzenleme ile son dönemde hızla devam eden kentsel dönüşüm projelerinde hak sahipleri yenilenmiş binaları yerine gayrimenkul sertifikası alarak, bunu borsada alıp satabilecek ya da geri alım garantisi ile binasını tekrar elde edebilecek. Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli konuyla ilgili sertifika ihraçlarının konutun tamamını alamayan yatırımcının bina içinde m² bazında yapılan satışlarla varlık elde edebileceğini belirtirken, sertifika ihracına başlamak için gerekli izin ve onayların alınarak hak sahipleriyle anlaşmaların tamamlanması bekleniyor.

Et fiyatlarında düşüş bekleniyor.

Mayıs 2016'da sıfır gümrük vergili 400.000 adet canlı hayvan ithalatı için yetki verilen Et ve Süt Kurumu (ESK) ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), geçtiğimiz hafta yarısı Güney Amerika ve diğer yarısı Avrupa Birliği ülkelerinden olmak üzere toplamda 100.000 besilik dana ithalatı için ihale açtı. Bu hafta sadece İstanbul'da gerçekleşecek karkas et satışında fiyatın 22 TL/kg olarak açıklanacağı ifade edilirken, tüketiciye yansıtılan et fiyatlarının önümüzdeki dönemde 4-5 TL düşeceği ifade ediliyor.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
19 Temmuz	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı ve Faiz Kararı	Temmuz	
	Almanya ZEW Anketi	Temmuz	
	ABD Yeni Konut İnşaatları	Haziran	1,17 milyon adet
	Hazine Kuponsuz 10 Aylık Tahvilin Yeniden İhracı	Temmuz	
	Hazine 5 Yıllık Kira Sertifikası Doğrudan Satışı	Temmuz	
20 Temmuz	TÜİK Tüketici Güven Endeksi	Temmuz	
	Hazine İç Borç Ödemesi (1.482 milyon TL)	Temmuz	
21 Temmuz	ABD İkinci El Konut Satışları	Haziran	5,46 milyon adet
	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Toplantısı ve Faiz Kararı	Temmuz	
22 Temmuz	Euro Alanı İmalat Sanayi PMI Verisi (Öncü)	Temmuz	
	ABD İmalat Sanayi PMI Verisi (Öncü)	Temmuz	

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.